



Vision Torsby 2040

Remissförslag

Torsby – den välkomnande kommunen
där vi med värmländskt hjärta och hållbar
utveckling, tillsammans skapar ett gott liv

Varför en vision?

En vision uttrycks oftast som ett framtida tillstånd som man vill uppnå och den behöver inte uppfylla formella krav på realism, tidsbundenhet eller mätbarhet.

Visionen för Torsby pekar ut riktningen till år 2040. Det är hit vi vill. Visionen är en bild av Torsby kommun så som vi vill att den ska vara år 2040. Visionen är till för oss alla som bor, lever och verkar i Torsby kommun. Syftet med visionen och de tillhörande övergripande målen är att underlätta för politiker att fatta beslut, för tjänstepersoner att ta fram planer och genomföra beslut. Visionen med tillhörande mål anger färdriktningen och ska ligga till grund för när nämnd- och verksamhetsmål sätts samt då handlingsplaner tas fram. Visionen och målen är övergripande och är ett sätt att kontinuerligt kunna stämna av att vi är på rätt väg. Det ska också göra det enklare för invånare och de som funderar på att flytta hit att veta vad kommunen står för och vill.

Arbetsprocessen

Arbetet med att ta fram visionen och de övergripande målen har letts av kommunfullmäktiges presidium tillsammans med kommunstyrelsen. Kommuninvånarna har engagerats i arbetet genom att politiker har träffat invånare och ställt ett antal frågor om hur de vill att Torsby ska vara år 2040. Invånare har även haft möjlighet att svara på frågorna i en enkät, som fanns tillgänglig såväl digitalt som i pappersform. Drygt 480 personer valde att svara på enkäten och över 3900 åsikter har samlats in och bearbetats. I denna medborgardialog var även politikerna ute på skolor och träffade elever från mellanstadiet till gymnasiet för att höra deras åsikter kring hur Torsby ska vara år 2040. Utöver denna medborgardialog så har även workshops genomförts med tjänstepersoner på Torsby kommun, företag och politiker. Utifrån alla åsikter som lyfts i medborgardialogen och genom workshops har visionen och insatsområden med övergripande mål arbetats fram.

Förutom det som framkommit i medborgardialog och workshops så har kommunens vision och övergripande mål också tagit hänsyn till regionala och nationella strategier. Nedan följer en översiktlig beskrivning av dessa.

Regionala och nationella strategier

Värmlandsstrategin

Region Värmland har av regeringen fått uppdraget att ta fram och samordna genomförandet av en regional utvecklingsstrategi - Värmlandsstrategin, inom ramen för förordningen om regionalt tillväxtarbete (2017:583). Strategin ska fungera som ett paraplydokument för övriga utvecklingsplaner inom regionen och bland annat de kommunala översiktsplanerna ska förhålla sig till inriktningen som ges.

I den nya Värmlandsstrategin, som antogs 2 juni 2021, formuleras en vision för regionens utveckling: *Ett hållbart Värmland som förändrar världen*. Utifrån visionen formuleras fyra insatsområden för Värmland. De fyra områden som pekats ut som särskilt viktiga för Värmlands utveckling är:

- Förbättra livsvillkoren
- Höja kompetensen
- Utveckla attraktiva platser
- Stärka konkurrenskraften

Värmlands energi- och klimatstrategi

Värmlands energi- och klimatstrategi ska bidra med vägledning i förhållande till de långsiktiga klimat- och energimål som riksdagen har beslutat om. Strategin pekar ut riktningen mot målen och vilken ambitionsnivå som krävs i det regionala arbetet för att länet ska kunna bidra till att målen uppnås. Tidshorisonten för strategin är samma som för de nationella målen, det vill säga till år 2045. Fyra framgångsområden har prioriterats:

- Fossilfria och effektiva transporter
- Robust och flexibelt energisystem
- Långsiktigt hållbart jord- och skogsbruk
- Ansvarstagande konsumtion

Nationella miljömål

Sverige har sexton miljö kvalitetsmål som utgår från det övergripande generationsmålet.

Generations-målet lyder:

”Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.”

Agenda 2030

Agenda 2030 är en handlingsplan för hållbar utveckling vilken antogs av FN:s generalförsamling 2015. Agendan syftar till att nå en socialt, miljömässig och ekonomiskt hållbar värld till år 2030. Totalt finns 17 mål som alla medlemsländer förbundit sig att arbeta mot, se bild nedan.



Struktur

Vision – beskriver essensen av vilket Torsby vi vill se 2040. Under visionen finns visionstexter som beskriver hur vi vill att Torsby ska vara 2040.

Insatsområden – de områden som prioriterats som särskilt viktiga för Torsbys utveckling och för att nå visionen.

Övergripande mål – under varje insatsområde finns ett övergripande mål

Horisontella perspektiv – för att nå visionen och de övergripande målen är det viktigt med ett gemensamt förhållningssätt. De horisontella perspektiven är det som är särskilt viktigt att ta hänsyn till när handlingsplaner och program tas fram och insatser och aktiviteter ska genomföras.

Utifrån visionen, insatsområdena och de övergripande målen tar nämnder och verksamheter sedan fram sina egna mål som i sin tur också ska ta hänsyn till de horisontella perspektiven. Se schematisk bild över strukturen på sidan 9.

Några begrepp

Med **Torsby** avses hela det geografiska området Torsby kommun

Med **invånare** avses barn, unga och vuxna.

Hållbar utveckling är "en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov".¹ Begreppet brukar definieras utifrån de tre komponenterna ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet som, då de samspelar och stödjer

¹ Citat från Brundtlandrapporten från 1988 som har blivit en överordnad princip för FN:s arbete och ett övergripande mål för svensk politik.

varandra, förväntas leda till hållbar utveckling.²

Jämlikhet innebär enligt FN:s definition att alla människor har samma värde och rättigheter - oavsett vem man är.

Jämställdhet innebär att kvinnor och män ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom livets alla områden.

Vision Torsby 2040

Torsby – den välkomnande kommunen där vi med värmländskt hjärta och hållbar utveckling, tillsammans skapar ett gott liv

Välkommen hit

I Torsby kommun välkomnar vi alla människor och här möter vi varandra med respekt. Vi har ett öppet och demokratiskt samhälle präglad av delaktighet, jämställdhet och jämlikhet.

Vi värderar kreativitet och entreprenörskap och här finns en god grogrund för företag i olika branscher att etablera sig och växa. Det finns plats för småskalighet större arbetsplatser, för såväl omvårdnad som produktion. Historia och nytänkande, en bygdekänsla och ett fönster vidöppet mot världen.

Vi välkomnar med stolthet nya invånare, företagare och besökare till vår kommun. Vi trivs och utvecklas tillsammans.

Ett gott liv

I Torsby kommun lever vi ett gott liv med tillgång till en storslagen vildmark, ett brett kulturliv och en aktiv fritid som lockar till såväl äventyr som rekreation. Här finns det också ett rejält svängrum för barnen.

Torsby ligger mitt i mycket och med goda kommunikationer är resten av världen inte långt bort. Med både attraktiva livsmiljöer och utbildning i toppklass är Torsby kommun den självklara platsen för det goda livet, i livets olika skeden.

Här räcker tiden lite längre och till lite mer.

Hållbar klimatsmart utveckling

I Torsby kommun använder vi våra naturliga förutsättningar och utvecklar samtidigt innovativa idéer. Tillsammans skapar vi spännande mötesplatser för såväl konkreta hållbara projekt och event, som för drömmar och idéer. Vi bidrar till klimatsmarta lösningar för att möta de globala utmaningarna.

I Torsby kommun värnar vi om och utvecklar naturmiljön. Vi förvaltar naturresurser på ett hållbart sätt för att säkerställa att de finns kvar för kommande generationer.

² Lunds universitet <https://www.hallbarhet.lu.se/forskning/vad-ar-hallbarhet>

Insatsområden

Till visionen har fyra insatsområden, som är särskilt viktiga för Torsby kommuns utveckling, prioriterats. Under varje insatsområde finns ett övergripande mål som ska bidra till att nå visionen.

Bo, leva och uppleva

Övergripande mål:

Torsby kommun ska vara en tillgänglig kommun med attraktiva livsmiljöer och hållbar livskvalitet i livets olika skeden.

Insatsområdet Bo, leva och uppleva inkluderar bland annat:

- service (samhällsservice, digitala tjänster, livsmedel, handel m.m.)
- digitalisering
- bostäder (tex. Särskilda boenden, LSS, trygghetsboenden, villor, hyresrätter m.m.)
- byggbara tomter
- detaljplaner
- hållbart byggande
- infrastruktur (vägar, Fryksdalsbanan, flygplatsen)
- kommunikationer (fysiska och digitala)
- hållbart resande (tex laddstolpar, kollektivtrafik, gång- och cykelvägar
- hållbara transporter (tex. Omlastningsterminalen, el-flyg m.m.)
- fritid
- kultur
- event
- turism
- folkhälsa

Livslångt lärande

Övergripande mål:

Torsby kommun ska vara ledande i landet inom kompetensutveckling och utbildning, med hög kvalitet på alla olika nivåer.

Insatsområdet Livslångt lärande inkluderar bland annat:

- förskola
- grundskola
- gymnasieskola
- idrottsgymnasium
- lärling
- vuxenutbildning
- distansutbildning
- digitaliserade utbildningsmöjligheter
- högre studier
- yrkesutbildning
- kompetensutveckling
- lära hela livet
- matchning jobb och utbildning

- kompetensförsörjning
- validering och kartläggning av kompetenser
- insatser kring attityder och värderingar kring jämställdhet och jämlikhet
- attityder till utbildning

Hållbar utveckling och samspel

Övergripande mål:

Torsby kommun ska vara en del av en hållbar, klimatsmart samhällsutveckling som inkluderar och engagerar invånare där vi tillsammans skapar en sammanhållen kommun.

Insatsområdet Hållbar utveckling och samspel inkluderar bland annat:

- demokrati
- medborgardialog
- förhållningssätt och attityder
- folkbildning
- vår bygds självkänsla
- hållbar befolkningsutveckling
- naturmiljöer
- minimalt klimatavtryck
- sammanhållen kommun
- biobaserade och cirkulära produkter och tjänster
- hälsa
- folkhälsa
- hållbart byggande
- återbruk

Näringsliv och arbete

Övergripande mål:

Torsby kommun ska ha ett gott företagsklimat som uppmuntrar till entreprenörskap och företagande och skapar fler arbetstillfällen.

Insatsområdet Näringsliv och arbete inkluderar bland annat:

- företagsklimat
- nya företag
- diversifierat och jämställt näringsliv
- kompetensmatchning
- sysselsättningsgrad
- UF-företag
- näringslivsutveckling
- planlagd mark för industri och verksamheter
- hållbara försörjningsmöjligheter
- validering och kartläggning av kompetenser
- koppling mellan skola och näringsliv
- normer och attityder kring företagande

Horisontella perspektiv

För att nå vision och mål ska fyra horisontella perspektiv genomsyra det arbete som bedrivs, när olika mål sätts samt när handlingsplaner och strategier tas fram. Dessa horisontella perspektiv är miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet samt barn och unga.

Miljömässig hållbarhet

Miljömässig hållbarhet är de ramar vi har att förhålla oss till för att leva på ett klokt sätt utan att förbruka jordens ändliga resurser. Vi nyttjar skog, jord och vatten för att skapa goda livsvillkor, säkerställa ekosystem och den biologiska mångfaldens långsiktiga funktion. Det betyder att vi ska agera resurseffektivt och värna människors utvecklings- och levnadsmöjligheter såväl som artrikedom.

Social hållbarhet

Social hållbarhet innebär att grundläggande mänskliga behov uppfylls och att varje individ, utifrån sina förutsättningar, ska ha likvärdiga möjligheter till ett gott liv och att delta i samhället.

Det betyder att vi ska arbeta för jämlika och jämställda förutsättningar för människor att arbeta, bo, leva och verka i hela Torsby.

Ekonomisk hållbarhet

Ekonomisk hållbarhet innebär att kommunen ska utgå ifrån givna förutsättningar och nyttja och vårda de resurser som finns och med ekonomin som medel skapa välfärd och långsiktigt goda livsvillkor.

Det innebär också att kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning och arbeta för ett system där resurser och värden cirkuleras.

Barn och unga (Barnkonventionen)

Barnkonventionen är ett rättsligt bindande internationellt avtal som innehåller bestämmelser om barnets mänskliga rättigheter. Den slår fast att barn inte är föräldrars eller vårdnadshavares ägodelar utan individer med egna rättigheter.

Barnkonventionen synliggör att barn är kompetenta och handlingskraftiga individer, som är fullvärdiga medborgare, samtidigt som de är i behov av stöd och skydd. Barnkonventionen innehåller 54 artiklar och fyra grundläggande principer som alltid ska beaktas när det handlar om frågor som rör barn.

Nedan finns en schematisk bild över hur de horisontella perspektiven ska genomsyra arbetet med Vision 2040, insatsområdena, de övergripande målen och i förlängningen även när nämndmål och handlingsplaner/strategier tas fram.

Torsby – den välkomnande kommunen där vi med värmländskt hjärta och hållbar utveckling, tillsammans skapar ett gott liv

